

na njegovo politično orientacijo. Kakorkoli so med Poljaki in Rusi globoka obmejna nasprotja, tako je verjetno, da se bodo dala ta nasprotja odpraviti, če se politična stremjenja obeh narodov postavijo na širšo podlago, ki bo v skladu s svetovnim položajem.

Zblizanje s Poljsko nam odpira novo perspektivo v bodočnost. Uverjeni smo, da se bo na tej podlagi delalo dalje. — Med nami in Poljaki ni bilo nikdar nasprotij. Današnji položaj nas z nujno logiko političnega razvoja sili na skupno pot. Poljaki se morajo otresti aristokratskega romantizma, ki jih je motil pred osvoboditvijo in ujedinjenjem Poljske. Ta romantizem je šel tako daleč, da so še do nedavna iskali zavezništvo na Madžarskem. Mi zapadni in južni Slovani pa se bomo otresli zastarelega slovanskega romantizma, ki je iskal našo rešitev v ideji imperijalistične Rusije. Ruski narod preživlja veliko revolucijo, ki bo globoko vplivala

London, 9. novembra. (Izvirno.) Zastopnik sovjetske vlade je danes predal novo moto glede orijentske mirovne konference, v kateri ugovarja zoper to, da bi se pripustilo Rusijo samo k obravnavam glede morskih očin, dočim bi

Curik, 10. novembra. (Izvirno.)
Predborza, Pariz 35.80, Zagreb 2.22,
London 24.42, Berlin 0.09, Praga 17.50,
Italija 23.60, Newyork 547.50, Dunaj
0.0074, žig. krone 0.0076, Budimpešta
0.22, Varšava 0.085, Sofija 3.75, Buka-
rešta 3.40.

Poljska je ravnokar prebila težko politično krizo: volitve. Rezultati še niso znani in politični položaj je vsaj v tem trenutku še negotov. Vsa znamenja pa kažejo, da bodo ojačene nacionalistične skupine, ki se zavzemajo za slovanofilsko orientacijo. Dosedaj so v poljski politiki prevladovali socialni momenti, kar je bilo z ozirom na demagogijo sovjetske Rusije in njenih domačih agentov razumljivo. Danes se je Poljska že dokaj ustalila, vojna psihoza izginja vedno bolj in poljske mase začenejo dobiti staro vero v moč poljskega duha. In ta vera je danes očiščena romantičnega mesijanizma; Poljska je obrnjena na zapad in le želi, da čimprej doseže bratski sporazum z ruskim narodom. Ta preokret bo samo utrdil zблиžanje med Poljaki in Jugoslovenci.

Najnovejša zgodovina zadnjega na velepomembnih dogodkih tako bogatega desetletja zaznamuje zopet nov slučaj odstranitve dinastije in uvedbe republike — ukinitve turškega sultanata. Splošno se osupnilo svet odstranitve mogočnih dinastij Habsburžanov, Hohenzollerjev, Romanovih in v prejšnji dobi vzpostavitev republike v eni najkonservativnejših držav sveta — na Kitajskem; toda presenečenje katero so nam pripravili Kemalovi državniki dne 1. t. m. v Angori, presega skoro vse, kajti turška dinastija je pomenila za Turke in muslimane sploh mnogo več nego, recimo, za Avstrijce, Nemce ali tudi Ruse. Carigrajski sultan ni bil le najvišja politična in vojaška osebnost vseh Turkov, ampak obenem tudi kalif, najvišji verski dostojanstvenik vseh muslimanov, nekaj nadčlovek, polubog. Stoletja in stoletja je dinastija Osmanovičev vodila barko Turkov in vesolnega muslimanstva skozi tišine in najhujše viharje, pomenjala je uzavej, razrast in neomejeno oblast in nedosežno slavo Mohamedovih vernikov. Zanj so ti verniki živeli, delali, trpeli in umirali — sedaj pa je ni več; odstranjen je in Turčija je postala — republika! To je dogodek, ki po svoji kurioziteti presega vse druge dogodke najnovejše zgodovine in katerega pojmuje lahko v vsej dalekosežnosti le oni, ki dobro pozna konservativnost Turkov in muslimanov, najkonservativnejšega naroda na svetu. Spomnimo se le, koliko prahu je vzbudilo med Turki in muslimani sploh, ko so nekatera modernejše, evropsko vzgojene Turkinje odstranile z obrazov mučna in neumna zagrinjala! To je bila pač malenkost proti odstranitvi sultana, malenkost, ki se pred to dalekosežno odredbo razblinja v ničvo senco; a Turki niso popustili, izobčili so te žnske, ki so se pregrešile zoper najsvetejše — zoper vero očetov. Koliko večji greh zoper vero očetov so storili sedaj Kemalovi državniki z odstranitvijo najvišjega predstavnika in čuvarja te vere — carigrajskega sultana in kalifa! In vendar se je zgodilo!

V najnovejši dobi zgodovine se zdi, je mogoče vse, tudi ono, česar bi si prej ne mogla zamisliti niti najbujnejša fantazija. Ta doba zgodovine je razrušila stoletne in tisočletne države.

